

**Ο Εύζωνας «Νάκος ο Πελασγός» του Ταγματάρχη Βελισσαρίου στον
εγγονό του: «Μας αστοήσατε»**

Γράφει
Ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος

«Τότε μόνο πεθαίνουν οι νεκροί ήρωες μας, όταν τους αστοχούμε»

Πέρασαν 108 χρόνια από τον θάνατο του Ήρωα των Ηρώων του Ταγματάρχη Βελισσαρίου, την 13^η Ιουλίου 1913 στη μάχη των στενών Κρέσνας.

Ξεφυλλίζοντας το αρχείο μου, θα αναφερθώ, για ένα σημαδιακό όνειρο εγγονού διασωθέντος Εύζωνα του, το οποίο θα διαβάσετε αυτούσιο παρακάτω.

Προβληματίστηκα αν θα πρέπει να δημοσιευτεί, μήπως και θεωρηθεί ότι υπερβάλλουμε για τον Ταγματάρχη Βελισσαρίου, αλλά όμως σκέφτηκα ότι, το χειρότερο για τους νεκρούς μας, που έπεσαν υπέρ βωμών και εστιών, είναι η λησμονιά, όπως θα δούμε παρακάτω ν' αναφέρει εγγονός Εύζωνα του «Βελισσάρη», σε όνειρο του, να του λέει ο παππούς του **«μας αστοήσατε»**.

Η λησμονιά του αδυσώπητου χρόνου, που στο διάβα του ξεθωριάζει της μνήμης και στο τέλος δεν αφήνει τίποτα να «φαινόνται».

Δυστυχώς για τους πεσόντες στους εθνικούς μας αγώνες, όσο και να φαίνεται σκληρό τους λησμονούμε και καταλήγουν να τους θυμόμαστε ως αριθμούς στις Εθνικές επετείους, «έπεσαν και άλλοι τόσοι (αριθμός) υπέρ Πατρίδος».

Όμως όταν πολεμούσαν γι' αυτή την Πατρίδα την Ελλάδα μας, δεν ήταν αριθμός, ήταν ο τάδε Αξιωματικός, Υπαξιωματικός, Στρατιώτης, με κάποια ειδικότητα, με κάποιο καθήκον, με κάποια οικογένεια που τον περίμενε, ήταν ένα σύνολο μαχητών, που συγκροτούσαν την τάδε Μονάδα.

Η λέξη Μονάδα στις Ένοπλες Δυνάμεις δεν βγήκε τυχαία, στην αριθμητική του Δημοτικού η μονάδα ισούται με τον αριθμό ένα.

Στον Στρατό το σύνολο του προσωπικού, του τάδε Τάγματος Πεζικού, Μοίρας Πυροβολικού, Επιλαρχίας κ.λ.π., φορεί την ίδια στολή, φέρει τον ίδιο οπλισμό, αποτελεί τη δύναμη ενός τμήματος, εκπαιδεύεται και λειτουργεί ως ένα τμήμα, υπό μια και ενιαία Διοίκηση.

Συνεπώς ο καθ' ένας χωριστά ως μονάδα (δηλαδή ως άτομο) και όλοι μαζί συγκροτούν ένα σύνολο κάποιου Στρατιωτικού τμήματος διαφορετικής δύναμης, αναλόγως της σύνθεσής του, και επειδή το σύνολο αυτό πρέπει να λειτουργεί ως ένα καθιερώθηκε να λέγεται Μονάδα (ίσον ένα).

Έτσι λοιπόν λειτούργησαν και οι Βαλκανιομάχοι ήρωες του 1912 – 13, ως μια μονάδα, ως μια γροθιά, ο κάθε ένας χωριστά και όλοι μαζί έγραψαν λαμπρές σελίδες δόξης.

Ας δούμε όμως τώρα τι γράφει ο εγγονός του Εύζωνα για το όνειρό του.

«Σιμά λίγα βράδια πρωτύτερα, καταμεσίς του κουτσό φλέβαρου.

Μ' αναστάτωσε ένα όνειρο.

Πετάχτηκα ιδρωμένος μέσα στη νύχτα. Ο παππούς ο Νάκος, ο Εύζωνας του Ταγματάρχη Βελησαρίου, μπροστά μου με τη στολή του πολέμου, μ' ένα παράπονο.

- Μας αστόησατε ¹ εγγονέ μου! Δεν πρόλαβα τίποτα να πω, κι έφυγε μέσα στην αντάρα. Όλο και λιγότερο ξεχώριζε η φηγούρα του πολεμιστή, μέχρι που έσμιγε αχνά με μια σκιά, ώσπου χάθηκε από μπροστά μου!

Εκείνη τη νύχτα δεν ξαναβρήκα ύπνο!

Μ' έπιασαν και τα δάκρυα, και δύσκολα ξέκοβα και κάμποσους λυγμούς, για να φυλλάξω την ησυχία.

Κι ανακατώθηκαν οι ήρωες με τους Αγίους, το φρόνημα με την Πίστη μας. Κι έρχονταν οι λογισμοί, αντάμα στο νου για την άλλη ζωή. Ναι υπάρχει η άλλη ζωή! Δεν πέθανε ο παππούς...

Ζει για να θυμίζει τη λησμονιά, που φέρνει την Αλήθεια βαθειά στο χρόνο.

Και με ξαναγύρισε χρόνια πριν, όταν ερχόταν σπίτι απ' το διπλανό χωριό και ξεπέζεψε το ζωντανό, και τού' στρωνε η μάννα τραπέζι για πρόφταση, ξεκίναγε το μολοητό για τα κατορθώματα των παλληκαριών του Ταγματάρχη... -Δοιποοοοοόν! έτσι αρχινούσε πάντα τα μολογήματα...

Κι έμεινα σταυροπόδι σύξυλος, με τα μάτια τσιτωμένα, μη χάσω τ' αφηγήματα του παππού!

¹ Μας ξεχάσατε

Σαραντάπορο, Γιαννιτσά, Βοδενά (Έδεσσα), Νιάουστα, έτσι την πρόφερε τη Νάουσα, Γιδά, Κιλκίς-Λαχανά, Μάχη της Κρέσνας, η τελευταία Μάχη των Βαλκανικών πολέμων, που ως άλλος Λεωνίδας, ο Μαύρος Καβαλλάρης έφίππος με το πιστόλι στο χέρι, τραβούσε πρώτος με την ιαχή “Όποιος θέλει ας με ακολουθήσει ή στην ελευθερία ή στο θάνατο”!

Κι από κοντά όλοι οι Εύζωνοι, καμαρώνοντας τον ” Ήρωα των ηρώων” τραβούσαν πίσω του με ζήλο, μην τον ντροπιάσουν!

Και κεί, το ύψωμα 1378 έμεινε σύμφυτο με το όνομα του Βελησαρίου, γιατί ο σύγχρονος Λεωνίδας έβαλε τα στήθη του μπροστά απ’ τα πολυβόλα των Βουλγάρων, μή σκοτωθεί κάνας Εύζωνας, κι έπεσε ο Ταγματάρχης, στη φονικότερη και τελευταία Μάχη των Βαλκανικών πολέμων.

Και του απόμειναν εκτός από τον παππού το Νάκο, άλλοι 74 Εύζωνοι, για να τιμήσουν το ηρωικό Τάγμα του “Ήρωα των ηρώων”!

Και ξανάρθε ο λογισμός, ξύπνιος όπως ήμουν! Τυχαία ήρθε στον ύπνο μου ο παππούς;

Ποτέ σχεδόν δεν τον ονειρεύτηκα, κι ήρθε αναπάντεχα μέσα στη νύχτα μ’ ένα παράπονο ότι τους ξεχάσαμε...

Κι ήρθε τώρα, λίγες μέρες προτού κλείσουν 100 χρόνια για την ακρίβεια, από την πτώση του Μπιζανίου, στις 21 Φεβρουαρίου του 1913, ημέρα Πέμπτη.

“...Την προηγούμενη μέρα, ρίξαμε φόδες στα σκυλιά να μην αλυχτούν, και κόψαμε και τα τηλέφωνα. Και μέσα στην ησυχία συλλάβαμε τους Τούρκους στο φυλάκιο του Αη Νικόλα και μπήκαμε σχεδόν στα Γιάννενα, πάνω από το λόφο που φέρει σήμερα τ’ όνομα του Ταγματάρχη. Κι εκείνος με τους 500 Ευζώνους του, φτάσαμε κοντά στη λίμνη.

Οι Τούρκοι έτρεχαν στον πεδιάδα της Ραφίστας να σωθούν. Εμείς από κοντά τους, χωνόμασταν μέσα στο βούρκο μέχρι τη μέση, και τους προλαβαίναμε με τη λόγχη. Μπήκα μπροστά σε καμπόσους τραυματίες απ’ αυτούς, να μην τους κόψουν οι δικοί μας...

Η νύχτα, μας βρήκε στην Εκκλησιά τ’ Αη Γιάννη μούσκεμα απ τον βούρκο, καμιά χιλιαριά στρατιώτες κι αξιωματικοί, μαζί με το Τάγμα του Ιατρίδη. Έτσι πορευόμασταν, χωρίς ο Ταγματάρχης Βελησαρίου να διαταχτεί απ’ τσι ανωτέρους του!

Κόντευε 11 η ώρα το βράδυ, καμιά επικοινωνία ο Εσάτ Πασάς με τη “Σκύλλα” του Μπιζανίου, πού ξερνούσε μολύβι τις προηγούμενες μέρες και ξεπάστρεψε 1150 Κρήτες.

Κι εμείς, σιμά στον Πασά. Τότε κατάλαβε ότι οι 20.000 στρατιώτες του κι οι 32.000 του Τζαβήτ Πασά, που ήρθαν απ’ το Μοναστήρι, ήταν όμηροι του Ταγματάρχη, που δεν τον ζάπωνε κανέναν στον πόλεμο τον Βαλκανικό...

Τα οχυρά στο Μπιζάνι, που τ'άφτιαξε ένας Γερμανός (Kolmar Van Der Gaulds) για τον Εσάτ Πασά, ήταν στα χέρια μας.

Και να, στα πρώτα φυλάκια του δικού μας τάγματος, του 9ου Τάγματος Ευζώνων του Βελησαρίου, της Δεύτερης Μεραρχίας, έφτανε άμαξα με τον Επίσκοπο Δωδώνης, και δυο Αξιωματικούς Τούρκους, που έφερνε την επιστολή για την παράδοση άνευ όρων των Ιωαννίνων και Μπιζανίου.“

Έτσι μολογούσε ο παππούς ο Νάκος για το Μπιζάνι, όταν ερχότανε και ξαναρχότανε στο σπίτι, απ' τ' άλλο χωριό που έμενε με τον άλλο του γιό, τα ίδια κατωρθώματα να μην τα ξεχάσω!

Γι αυτό ξανάρθε, μήπως και τα ξέχασα...

“...Στις 2 τα ξημερώματα της 21ης Φεβρουαρίου, ο Μαύρος Καβαλάρης παρουσίαζε τους Τούρκους αποσταλμένους με το χαρτί που παραδίνονταν, στο Χάνι του Εμίν Αγά, στο Ελληνικό Στρατηγείο με τον Κωνσταντίνο, όπου στις 5.30 το πρωί, διατάχτηκε κατάπαυση του πυρός...”

Κατά την παράδοση των Τούρκων, ο Διάδοχος Κωνσταντίνος κοιτάζοντάς τον Βελησαρίου, τού'πε: “Ταγματάρχη, πρέπει να σε ραπίσω, αλλά και να σε φιλήσω”, κι έσκυψε και τότε φίλησε!

Όπως γύριζαν πίσω την άλλη μέρα, οι Τούρκοι αξιωματικοί ρωτούσαν γι'α τα στρατεύματά μας, τον Βελησαρίου «Μα δεν μας ελέγετε την νύχτα ότι είχον κατέλθει εις την πεδιάδα;»...

Τους είπε ψέματα, ότι έρχονται 30.000 στρατός και 30 κανόνια απ' τη Λαμία...

Ο Ταγματάρχης έμπαινε πρώτος στα Γιάννενα με τους Ευζώνους του!!!

Ζήτηω ο Βελισσάριος
ένδοξος στρατηγός,
στα ελεύθερα τα Γιάννενα
πρώτος εμπήκε αυτός.

Εκεί στο λόφο ύψωσε
σημαία δοξασμένη
κι οι Τούρκοι παραδόθηκαν
όλοι πια, ντροπιασμένοι.

Και ξαναγύριζα στη νύχτα, να τον θυμάμαι με το παράπονο...
-Όχι παππού, δε σας αστόησαμε!

Και νάσου, θυμήθηκα χωρίς να το θέλω, πως κανά δυο χρόνια πριν, πήγα για προσκύνημα στο Σωχό μ' εναν φιλομόναχο ευπατρείδη, που 'ταν τιμή στο Μετσόβειο να τον απονεμίει Δίπλωμα του Πολυτεχνείου.

Στο Μοναστήρι της Παναγίας Θεοσκέπαστης, στο Μετόχι της Δοχειαρίου, και πέρασα απ' το διπλανό Μοναστηράκι της Μεταμορφώσεως. Εκεί απαντήσαμε έναν ευγενικό Γέροντα Ιωαννίκιο, και μας κράτησε για κέρασμα μετά την προσκύνηση των Εικόνων.

Έπεσε πάνω μου, εκεί πού' πινα τον καφέ, μια φωτογραφία στον τοίχο που στέκονταν όρθιος ένας Εύζωνας.

-Ποιός είναι αυτός Γέροντα;

-Είναι ο πατέρας μου παιδί μου, ήταν Εύζωνας κοντά στον Ταγματάρχη Βελισσαρίου.

Ήταν ο Εύζωνας Κοτσώνης παππού.

Εκεί παραθεωρήσαμε και τα τυπικά του προσκυνητή με τον Γέροντα, κι αγκαλιαστήκαμε σαν μικρά παιδιά συγκινημένοι.

Ο γιός του ενός κι ο εγγονός τ' αλλουνού αγκαλιασμένοι, για το ένδοξο παρελθόν των ηρώων της Μακεδονίας, απ' τη Ρούμελη και οι δύο.

Και συλλογιόμουν στη νύχτα, τότε πέρασαν τα χρόνια, εκατό για την ακρίβεια.

Κι αγωνίστηκαν οι ήρωες για τη Θεσσαλία, την Ήπειρο και τη Μακεδονία, και τις ελευθέρωσαν χωρίς κατηγορία.

Γιατί άλλοι ήρωες, που οι ξένοι δεν πρόλαβαν να τους κόψουν, σαν το Νικήτα Σταματελόπουλο με τον αδερφό του Κυβερνήτη, Γεώργιο Καποδίστρια, κατηγορήθηκαν το 1839, πως τη Μακεδονία ήθελαν να την απελευθερώσουν μαζί με την Ήπειρο και τη Θεσσαλία!

Τόση θυσία και τόσο αίμα!

Που σήμερα βάζουν στο τραπέζι, γεωγραφικούς προσδιορισμούς για τη Μακεδονία, για να γελάνε τον κόσμο...

Κι ήρθε ο παππούς μέσα στη νύχτα, σταλμένος καταπώς φαίνεται απ' όλους αυτούς τους ήρωες, να μου μηνύσει πως τους ξεχάσαμε...

Δεν σας αστόησαμε παππού!

Αυτοί που κρατάν απ' το αίμα σας, έχουν την επιταγή που τους παραδώσατε!

Μη νογάτε τους προδότες! Αυτοί, έτσι κι αλλιώς ήταν περίσεμμα πάντα!

Να πεις στους ήρωες, πως στο πόδι τους στέκονται χιλιάδες, που δε θέλουν να φαίνονται...

Αυτά να πείς στο Νικητάρη, τον Καποδίστρια, σ' όλους τους Ευζώνους και στον Ταγματάρχη!»

Ναι αγαπητέ μου εγγονέ, του Εύζωνα παππού σου, **«μπορεί ο χρόνος όλα να τα καταβροχθίζει» (ΟΒΙΔΙΟΣ)**, υπόσχομαι στον παππού σου και στους 700 υπόλοιπους Ευζώνους, οι οποίοι έπεσαν ηρωικά στο ύψωμα 1378 στην Τζουμαγιά, μαζί το πρότυπό τους τον Ταγματάρχη Βελισσάρη, ότι όταν και

όπου μου δίδεται η δυνατότητα, θα τους μνημονεύω, όπως εξάλλου κάνω και τώρα.

**Ο παππούς ο Νάκος ο Πελασγός
Εύζωνας του Βελισσάρη
φάνηκε στον εγγονό
στα μέσα, του φετινού Φλεβάρη**

**Μας αστοήσατε εγγονέ
του λέει και φεύγει πάλι
και χάνεται σαν σε σκιά
φορώντας τη στολή, μες στο βαθύ σκοτάδι**

**Δεν σας ξεχάσαμε παππού
Εύζωνοι παλληκάρια
που πολεμήσατε στη Τζουμαγιά
με ξύλα και λιθάρια**

**Εμείς από το Κιλκίς δεν σας αστοήσαμε
και δεν θα σας αστοούμε
και κάθε Ιούνη τη γιορτή
πάντα θα σας τιμούμε**

**Ευάγγελος Μαυρογόνατος
Ιούλιος 2013**

**(Το αφιερώνω στο Ευζωνικό του Βελισσάρη και ειδικά στον Εύζωνα
«παππού Νάκο» τον Πελασγό)**

ΑΙΩΝΙΑΣ ΣΑΣ Η ΜΝΗΜΗ